

Effekt av femoral-offset förändring efter höftproteskirurgi på funktion, livskvalité och abduktor muskelstyrka. Prospektiv kohort studie

Sarwar Mahmood; Sebastian Mukka; Sead Crnalic; Per Wretenberg; Arkan Sayed-Noor

Institution för kirurgisk och perioperativ vetenskap, Umeå universitet + Institution för molekylär medicin o kirurgi, Karolinska Institut

Introduktion: Effekten av femoral-offset (FO) förändring efter höftproteskirurgi (THA) på funktion, livskvalité och abduktor muskelstyrka har sällan studerats i litteraturen. De få publicerade studierna har dock svagheter pga otillräckligt material eller bristfällig design (1,2). Vi studerade effekten av FO förändring efter THA på funktion, livskvalité och abduktor muskelstyrka hos en kohort patienter opererade för unilaterala höftartrosor.

Patienter & metoder: Samtliga patienter med unilateral primär höftartros som planerats för THA (cementerad eller icke-cementerad) på Sundsvalls sjukhus mellan sep 2010 och dec 2013 inkluderades. Preoperativt mättes FO på röntgen (femur längdaxel – teardrop). Funktion bedömdes med WOMAC score och livskvalité med EQ-5D och hälsotillstånd VAS. Postoperativt mätts BLS på röntgen på samma sätt som preoperativt av samma observatör. WOMAC score, EQ-5D, hälsotillstånd VAS, användning av gånghjälpmedel och skoinlägg, kvarstående BLS känsla och höftsmärta bedömdes 12-18 månader postoperativt. Abduktor muskelstyrka mättes med elektronisk dynamometer. Postoperativa komplikationer registrerades.

Resultat: 222 patienter (107 kvinnor) inkluderades. Patienterna delades till tre grupper enligt FO förändring (71 patienter med minskad FO > 5mm; 73 patienter med återställd FO inom 5mm; 78 patienter med ökad FO >5mm). De tre grupperna hade jämförbar funktion, livskvalité och hälsotillstånd VAS preoperativt. Alla tre grupper blev signifikant bättre i funktion, livskvalité och hälsotillstånd VAS jämfört med preoperativt ($p < 0.01$). Patienter med minskad FO visade mindre förbättring av WOMAC score jämfört med de andra två grupperna ($p = 0.08$). Skillnad fanns i fysisk aktivitetsnivå ($p = 0.07$). Ingen skillnad hittade vi i livskvalitén och hälsotillstånd VAS bland de tre grupperna. Patienter med minskad FO hade svagare abduktor muskelstyrka jämfört med de andra två grupperna ($p = 0.06$) och de var mer beroende av gånghjälpmedel ($p = 0.04$). Inga andra skillnader fanns bland grupperna.

Konklusion: Funktion och livskvalité förbättras efter THA oavsett FO. Minskning av FO >5mm måste undvikas då det ger mindre förbättring i funktion, ffa fysisk aktivitet samt svagare abduktor muskelstyrka och således är mera beroende av gånghjälpmedel.

Referenser:

1. Cassidy KA, Noticewala MS, Macaulay W, Lee JH, Geller JA. Effect of femoral offset on pain and function after total hip arthroplasty. *J Arthroplasty* 2012;27(10):1863–9.
2. Sariali E, Klouche S, Mouttet A, Pascal-Moussellard H. The effect of femoral offset modification on gait after total hip arthroplasty. *Acta Orthop*. 2014 Apr;85(2):123-7.